

Vidék

Magazin **Country Magazine**

A valódi tét
Mi történt Brüsszelben?

COVID-19
Kormányzati intézkedések

Dupláztak a földárak
Takarék termőföldindex

Riport a végekről
Fiatal gazda Csobokapusztán

Csúcsokat döngget a Nitrogénművek

Interjú Bige Lászlóval

X. évfolyam | 2020. december • www.videkmagazin.hu
Ára: 2200 Ft | Előfizetőknek: 2000 Ft | Külföldön: 8 €, 36 Lei, 840 Dinar

20.0.04

9 772062 490006

Egyik legsikeresebb évét zárja a Nitrogénművek

**AZ ÜZEMEK MAXIMÁLIS KAPACITÁSON
TERMELNEK HÁROM MŰSZAKBAN
AZ ÉV 365 NAPJÁN.**

Ha egy hosszabb vakáción adott esetben elveszíteném a telefonom, nem kellene aggódnom, mi lesz a vállalattal, mire jövök haza – mondja Bige László a cég irányításában tevékenyen részt vevő fiaira és a menedzsmentre utalva. A Nitrogénművek Zrt. tulajdonosa a vele készült interjúban beszél arról is, hogy beérték a fejlesztések a cégnél, a Nitrogénművek egyik legsikeresebb évét zárja.

Írta: Tóth László Levente

– Szeptemberben arról lehetett hallani, hogy Nitrogénművek Zrt. jó félévet zárt, de hogyan alakul a teljes év a harmadik negyedév adatainak a tükrében?

– Az idei év kiemelkedően jól alakult a Nitrogénművek és tágabb értelemben a Bige cégcsoport számára. Természetesen a pandémia okozott nehézségeket, de ezeket sikerült a helyzethez képest nagyon jól kezelni. A relatív enyhe tél és a pandémia miatti, földgáz iránti keresletcsökkenés nagyon erős áresést okozott a földgáz piacán. Nekünk a földgáz a legfontosabb felhasznált nyersanyagunk, a teljes költségünk csaknem 45 százalékát és az ammónia gyártás költségeinek csaknem 90 százalékát a gáz ára szabja meg. Ehhez párosult még egy jelentős áresés a felhasznált villamos energia piacán is, ami szintén nagyon kedvező környezetet teremtett az input anyagok tekintetében. Az idei kiváló eredményeknek az említett, nyersanyagok terén bekövetkezett kedvező körülmények voltak az egyik nagyon fontos feltétele, de nem az egyetlen. Az idei siker hasonlóan fontos tényezője, hogy mostanra beérték az a közel 420 millió euró befektetés-

sorozat, amit a Nitrogénművek 2004-2017 között az elérhető legmodernebb technológiákba fektetett. Ez nem csak azt jelenti, hogy szignifikánsan megnőtt a gyártási kapacitásunk és a gyártás üzembiztonsága, hanem azt is, hogy az előre nem tervezett karbantartások miatt kieső idő minimalizálódott. Az üzemek maximális kapacitáson termelnek három műszakban az év 365 napján. A 2020-as évben csak az előre tervezett karbantartási munkák elvégzése miatt kellett a termelést megállítani, legtöbb esetben csak részben. Ezen felül elmondhatjuk, hogy a költséghatékonyságunk egy gyártó egységre vetítve stabilan az európai élvonalba tartozik. Mindezen kedvező feltételek a gyártás és a költségek terén azzal párosultak, hogy a nitrogén alapú műtrágyák piaca Európa-szerte meglehetősen stabil maradt egész évben. Mi a termelésünk közel felét más európai országok piacán értékesítjük, árbevételünk fele exportból származik. Ez a széles spektrumú földrajzi diverzifikáció az értékesítés terén megszünteti a függőséget bármely piactól is. Termékeinket így szabadon, mindig ott tudjuk eladni, ahol a legjobb árat kapjuk érte. A termékeink minősége olyan szinten kiváló, hogy sikeresen értékesítünk a nagyon érettnek mondható piacokon is, mint a német, vagy az osztrák. Mindez oda vezetett, amit már a féléves számainkban is lehetett látni. Félévkor a Nitrogénművek magában már több, mint 620 ezer tonna árut értékesített. Féléves árbevételünk 54 milliárd forint volt, amihez 15,5 milliárd forint EBITDA párosul. Ez csaknem 70 százalékkal volt jobb eredmény az előző év azonos időszakához képest. Az év második felében is tartottuk az ütemet. Kiválóan teljesített a gyártás, az értékesítés és a logisztika is. A péti gyár termelése már 2021 első negyedévé végéig le van kötve. Év végével tehát már nem sok meglepetésre számíthatunk a kimagasló eredmények mellé.

– Az iparágban a beruházások elég költségesek. Fentiek tükré-

ben mennyire váltak be a cégnél végrehajtott fejlesztések?

– A műtrágyagyártás egy bonyolult és nagyon nagy tőkebefektetést igénylő technológiával járó folyamat. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy új műtrágyagyárak nem gyakran épülnek. Egy példát említenék. Az OCI, amely az egyik legnagyobb nitrogén alapú műtrágyagyártó Európában, 2017-ben épített zöldmezősen egy, a Nitrogénművek kapacitásával hasonló méretű gyárat Iowa-ban, az Egyesült Államokban. A beruházás nagyságrendileg 3 milliárd dollárba került. Érdemes megjegyezni, hogy az elmúlt 30 évben nem létesült hasonló beruházás az Egyesült Államokban sem. Az én irányításom alatt, 2004-2017 között – amint már említettem – elköltöttünk mintegy 420 millió eurót beruházásokra, amivel teljesítményt és hatékonyságot növeltünk. Magyarországon bármilyen állami támogatás nélkül, a privát szektorban ekkora mértékű beruházást még senki nem csinált. A Nitrogénművekben két beruházási ciklusának első felvonásában felépítettünk egy új, napi 1500 tonna kapacitású salétromsav üzemet, kiegészítve 6000 köbméter savtároló

BEFEKTETÉS
420 MILLIÓ
EURÓ

AMIÉRT PEDIG AZ ÁLTALUNK ESZKÖZÖLT BEFEKTETÉSRE IGAZÁN NAGY SZÜKSÉG VOLT, HOGY A MAGYAR GAZDÁK RÉSZÉRE MINDIG IDŐBEN, JÓ MINŐSÉGŰ, HAZAI GYÁRTÁSÚ MŰTRÁGYA ÁLLJON RENDELKEZÉSRE.

kapacitással. Létrehoztunk egy új, napi 1400 tonna kapacitású Pétisó üzemet és egyebek mellett egy napi 1100 tonna kapacitású semlegesítő üzemet is. Csomagoló kapacitásunkat egy napi 2 x 1400 tonna kapacitású csomagoló üzemmel korszerűsítettük. A második beruházási ciklusunk egy merőben nagyobb léptékű volt. Raktár kapacitásunkat 170 ezer tonnára, savüzemünket napi 1500 tonnáról napi 1800 tonnára bővítettük. Új ammónium-nitrát semlegesítő

üzemet építettünk, ennek a kapacitása 1500 tonna naponta. Új granuláló üzemet is létesítettünk, mely napi 2000 tonna pétisó vagy ammónium-nitrát gyártására alkalmas. Ammónia üzemünk napi kapacitását 1450 tonnára emeltük. Villamos energetikai beruházásunk keretében, egyebek mellett egy 24 megawatt teljesítményű Siemens turbina generátort létesítettünk, amit a gyártás rendszerében keletkezett gőzzel üzemeltetünk. Új, napi 1150 tonna kapacitású savüzemet is létrehoztunk. Régi pétisó üzemünket rekonstruáltuk. Ezenfelül – a régióban egyedülállóan – a teljes termelésünket igény szerint tudjuk Big-Bag csomagolásban szállítani, új csomagoló üzemünknek köszönhetően. Ezen befektetések miatt van ma egy stabilan működő, évi 1,45 millió tonna nitrogén alapú műtrágya gyártására alkalmas modern gyárunk, ami mind gyártási technológiában, mind a termékeink minőségében világszínvonalat képvisel. A beruházások sokkal költséghatékonyabbá is tették a gyártást, aminek a következményei most már vitathatatlanul megjelennek a számainkban. Üzemi szintű eredményeink tekintetében a legjobb pénz-

ügyi eredményeket elérő gyártók közé tartozunk. Amiért pedig az általunk eszközölt befektetésre igazán nagy szükség volt, hogy a magyar gazdák részére mindig időben, jó minőségű, hazai gyártású műtrágya álljon rendelkezésre. Nem létezik modern, hatékony mezőgazdasági termelés nitrogén alapú talajtaplálás nélkül.

– Az elmúlt években jelentősen átalakult a Nitrogénművek Zrt. keres-

Kedelve is. Mennyire tudnak lépést tartani a megrendelői igényekkel?

– Szerencsére a kereslet egyre csak nőtt az elmúlt években a termékeink iránt, mind belföldön, mind külföldön. Ha belegondol, nem is lehet ez másként. Amikor születtem (1958 – a szerk.), közel 3 milliárdan éltünk a Földön. Nem egészen egy emberöltő alatt ma ez a szám csaknem 8 milliárd. Ennyi ember táplálása jó minőségű élelmiszerral kivitelezhetetlen műtrágyázás és hatékony mezőgazdasági termelés nélkül. Önkritikusan mondhatom, hogy az általunk előállított termékek világszínvonalúak, szintúgy az alkalmazott technológiánk. A kihívást leginkább az okozta – és ezen a területen kell továbbra is fejlődnünk –, hogy mindig mindenki időben kapja meg a megrendelt árut. Ez sokkal nagyobb kihívás, mint azt sokan gondolnák. Egyes termékek idényjellegűek, vagy nagy mennyiség-

ben vagy technikai beszállítótól ne aluljon ki függőség. Ez biztosítja, hogy a beszerzésünk mindig versenyképes áron történik, és hogy egy beszállítónk esetleges kiesése ne tudja a folyamatos termelésünket megállítani.

– Októberben módosították a nitrátrendeletet, hogyan befolyásolja ez a műtrágyapiacot, illetve a Nitrogénművek Zrt. piacát?

– A nitrátrendelet módosítása igazából egy szürke zóna kifehéritéséről szól. Amiben könnyítést jelent a gazdák számára, hogy már nem csak homok, szikes, erodált, sekély termőrétegű talajokon juttatható ki hektáronként a vetéstől függetlenül 100 kilogramm szarazanyaghoz 0,8 kilogramm Nitrogén hatóanyag nagy tömegű kukoricaszár, napraforgószár és tarlómaradványok időbeni lebontásához és a talaj biológiai feltáró folyamatainak elősegítéséhez

(azaz szárbontásra – a szerk.), hanem bármely termőhelyi kategóriába tartozó talajon. Az adott területre és növénykultúra alá kiadható maximálisan megengedett nitrogén mennyiségbe nem számít bele a szárbontásra kiadott nitrogén mennyisége. Nem hinném, hogy ez a Nitrogénművek eladásában jelentős változást fog hozni. Mindenesetre, ha értékelnem kellene, akkor inkább egy pozitív előjelű változás számunkra, mint sem.

– Magyarország elkerülte a COVID-19 legsúlyosabb következményeit, gazdasága nem omlott össze, és nem szorult külső segítségre, mint 2008-ban. Hogyan érintette a járvány a Nitrogénművek Zrt.-t, illetve a Bige cégcsoportot?

– A COVID-19 ellenére növelni tudtuk a gyártást, és bővíteni a disztribúciós csatornáinkat. Földrajzilag is terjeszkedtünk, új piacokra adunk el, a jelentős export piacainkon pedig

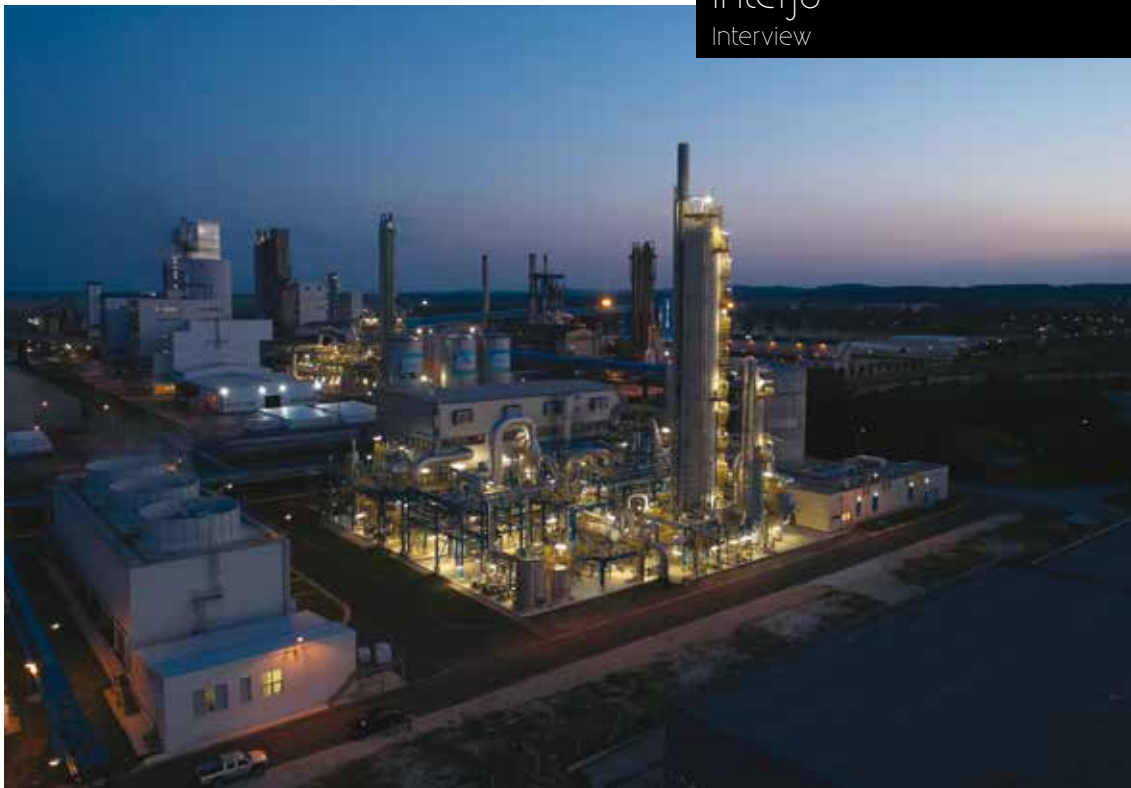
erősödni tudtunk. Új vagy inkább úgy is mondhatom, hogy újra fókuszált irányaink nyugatra Ausztria és Németország, délre pedig Szerbia voltak. Ausztriába az idén november végéig 70 ezer tonnát értékesítettünk, ami 55 százalékkal volt több, mint 2019-ben. Németország és Szerbia esetében ez a szám 88 ezer és 85 ezer tonnát jelent, ami ezekben az országokban nagyságrendileg 103 százalékos és 63 százalékos növekmény a 2019-es értékesítésünkhöz képest. A járvány első hulláma szerencsére a hatékony védekezés és a vállalati szinten is bevezetett szigorú intézkedések következtében elkerült minket. Sajnos a második hullámban már nem vagyunk ilyen szerencsések. Több dolgozónk is sajnálatos, de megtegedett. Ez a termelésben ugyan nem okozott problémát, de sok dolgozónkat nagyon nehéz helyzet elé állította, és sajnós volt közöttük, aki elveszítette a küzdelmet a vírussal szemben. Továbbra is mindent megteszünk a higiénias előírások maximális betartásával, a kötelező maszkviseléssel, a munkarend átszervezésével kapcsolatban. Jelentsen ez home office-t az irodai dolgozóknál, vagy műszakátszervezést a gyártásban résztvevők esetében, úgy, hogy a lehető legkevesebb ember-ember érintkezéssel tudjuk a munkánkat elvégezni. A védekezési stratégiánk egyelőre sikeres, de ezt igazán nem szeretném elkiabálni.

– A legnagyobb magyar műtrágyagyártó híres arról, hogy nem jellemző rá a fluktuáció, nagyon sok szakember régóta dolgozik a cégnél, magától adódik tehát a kérdés, hogyan küzdenek meg a magyar gazdaság nagy kihívásával, amit nemzedékváltásnak neveznek?

– Valóban megbecsüljük az itt dolgozókat és igaz ez a Bige csoporthoz tartozó bármely cégünkben dolgozókra is. A pandémia miatt egyetlenegy dolgozónktól sem váltunk meg, sőt új szakemberekkel, mérnökökkel, jogi vezetővel, gazdasági és kereskedelmi felsővezetőkkel bővült a csapatunk. A vállalaton belül voltak területek, ahol mi is

NEM LÉTEZIK MODERN, HATÉKONY MEZŐGAZDASÁGI TERMELÉS NITROGÉN ALAPÚ TALAJTÁPLÁLÁS NÉLKÜL.

ben nehezen tárolhatók a vevőknel, például a Nitrosol esetében (folyékony műtrágya – a szerk.). A pandémia ezen a területen okozta számunkra a legnagyobb kihívásokat és okozza ma is. A tavaszi időszakban voltak napok, amikor több, mint 10 ezer tonna árut szállítottunk ki egy nap alatt. Ez hihetetlen komoly logisztikai felkészülést és odafigyelést igényel. A vevőkörünk meglehetősen sokrétű. Mint mondtam, a termelésünk körülbelül felét belföldön, a másik felét a környező mintegy 13 országban értékesítjük. A hazai vevőkör is jól diverzifikált, hozzávetőleg 10 ezer partnerünk van, nem vagyunk kitéve egy vagy akár több vevő megrendelésének sem. Ez szintúgy igaz az export piacainkra is, mind ország, mind vevő szinten. Egyébként ez teljes mértékben igaz a beszerzéseinkre is. Tudatosan törekszünk arra, hogy ne függjünk egy beszállítótól sem. A teljes termelési láncot úgy alakítottuk ki, hogy bármely input anyag vonatkozásá-

szembesültünk olyan mértékű fluktuációval, amit már nem tartok egészségesnek, de a termelés tekintetében sikerült a jól képzett szakembergárdát együtt tartani. Rendszeresen veszünk fel fiatal mérnököket, akik majd nálunk szerzik meg a szakmai tapasztalataikat, és lesznek az új generációs szakembergárdánk zászlóvivői. A folytonosság, a tudás átörökítése számunkra kiemelkedő fontosságú és nagy hangsúlyt kap mindennapi munkánk során.

– A csapatot ugyanakkor újabb családtag is erősíti, hiszen Zoltán fia mellett, aki már hosszabb ideje aktívan részt vesz a cég irányításában, legkisebb fia, Dávid is csatlakozott a munkához. Neki milyen feladatai vannak?

– A legkisebb jelző talán nem is annyira, mint a legfiatalabb, ami illik Dávid fiamra. Dávid az idén tavasszal fejezte be tanulmányait Oxfordban, ahol mester diplomát szerzet vállaltirányításból és stratégiai menedzsmentből. Hazatérte után csatlakozott a cég menedzsment csapatához, és legfőbb feladata a logisztika és szállítmányozás megerősítése, valamint aktív részvétel a kereskedelmi tevékenységünkben, belföldön és külföldön egyaránt. Zoltán

fiam, lévén a legidősebb, már lassan két évtizede komoly szerepet vállal a cég menedzsmentjében és a cégünk stratégiájának kidolgozásában. Zoltán pedig a cégünk kutatás-fejlesztési területén szerzett érdemeket magának. Mindhárom fiam tagja a Nitrogénművek igazgatóságának. Természetesen a cég vezetése nem kizárólag családtagokból áll. Egy jól képzett menedzsment csapat vezeti a cég napi szintű irányítását, ahol minden egyes szakember több évtizedes tapasztalattal rendelkezik a maga területén. Végre elértünk oda, hogy ha

A 2020-AS PÉNZÜGYI ÉRTELEMBEN IS A LEGSIKERESABB ÉVEINK KÖZÖTT FOG SZEREPELNI A CÉG TÖRTÉNETÉBEN.

egy hosszabb vakációra elmegyek, és adott esetben elveszíteném a telefonom, nem kellene aggódnom, hogy mi lesz a vállalattal, mire jövök haza. Ez egy nagyon megnyugtató érzés.

– Az elején már kiderült, hogy termelését jelentősen bővítette a cég, de pénzügyi szempontból hogyan zárja az évet a Nitrogénművek Zrt.?

– A 2020-as pénzügyi értelemben is a legsikeresebb éveink között fog szerepelni a cég történetében. A féléves számainkat már publikáltuk, és ahogy azt lehetett látni, mind árbevétel, mind üzemi eredmény tekintetében kimagasló félévet zártunk. Az év második felében sem volt jelentős változás az értékesített mennyiségben, ami különbség van az első félévhez képest, hogy az input anyag árak – földgázra és villamos energiára gondolok –, jelentősen emelkedtek. Ennek az áremelkedésnek a hatására az üzemi eredményünk a

második félévben valamelyest mérsékeltebb lesz, de ez még így is kiváló. Ennél pontosabb becslésbe most nem szeretnék belebonyolódni, de ha január végén újra megkérdez, akkor szívesen elmondom.